

Konsolidovaná účetní závěrka a její audit

Cíl a obsah zkoušky

Obsahem zkoušky je ověření znalostí a dovedností v oblasti problematiky vymezení konsolidačního celku, homogenizace účetních pravidel ve skupině, aplikace konsolidačních metod, vykazání finančních informací na konsolidovaném základě a následně i analýza konsolidovaných dat. Vymezená problematika je testována jak v rámci naší účetní legislativy, tak i v rámci nadnárodně uznávaných standardů, zejména IFRS. Součástí zkoušky je i prověření znalostí uchazeče v oblasti auditu konsolidovaných účetních závěrek včetně specifík skupinového auditu a odpovědností auditora skupiny a složky.

Vymezení témat

1. Vymezení konsolidačního celku.
2. Stanovení konsolidačních pravidel.
3. Podstata konsolidačního rozdílu, resp. goodwillu (či záporného rozdílu) z konsolidace dle úpravy v ČR a v IFRS.
4. Metody konsolidace (plná, poměrná), využití metody ekvivalence pro konsolidaci; projev konsolidačních metod a ekvivalenční metody v účetních výkazech (rozvaha, výsledovka, výkaz úplného výsledku, výkaz peněžních toků, výkaz změn vlastního kapitálu).
5. Konsolidace investice a vlastního kapitálu (goodwill, konsolidační rozdíl, vyloučení majetkové účasti a podílu na vlastním kapitálu dceřiného podniku, nekontrolní (menšinové) podíly /ty pouze u plné konsolidace/) u plné a poměrné metody konsolidace v roce akvizice i v následujících letech.
6. Konsolidace za situace, kdy společnost, do níž je investováno vykazuje k závěrkovému datu záporný vlastní kapitál.
7. Konsolidace vzájemných transakcí a zůstatků včetně konsolidace vnitroskupinového výsledku, který nebyl realizován mimo skupinu (např. prodej zásob, finančních aktiv, dlouhodobých hmotných a nehmotných uvnitř skupiny) u plné a poměrné konsolidace v roce akvizice a v následujících letech.
8. Metoda ekvivalence v roce akvizice a v následujících letech, včetně úpravy o relevantní vzájemné transakce.
9. Konsolidace simultánní (přímá) a konsolidace po dílčích konsolidačních celcích.
10. Odložená daň v konsolidované účetní závěrce.
11. Převod účetních výkazů na jinou měnu.
12. Snížení podílové účasti prodejem se ztrátou ovládnutí a jeho projev v konsolidovaných výkazech (dekonsolidace účetních výkazů).
13. Změny podílu bez změny míry vlivu a jejich dopad na konsolidované výkazy.
14. Příloha konsolidované účetní závěrky.
15. Přijetí zakázky na povinný audit konsolidované účetní závěrky.
16. Auditor skupiny a auditoři složek.
17. Materialita pro účetní závěrku skupiny.
18. Auditorské práce při auditu konsolidované účetní závěrky ve vztahu k významným složkám a ke složkám, které nejsou významné.
19. Vyhodnocení rizik významných nesprávností v účetní závěrce skupiny.
20. Skutečnosti, s nimiž se auditor skupiny seznamuje – skupinové kontroly.

21. Skutečnosti, s nimiž se auditor skupiny seznamuje – proces sestavení konsolidované účetní závěrky.

Literatura

a) Knižní publikace, další odborné publikace

Povinná

- [1] Zelenka, V., Zelenková, M.: Konsolidovaná účetní závěrka. 2. vydání. Ekopress. Praha, 2018. *(Obsahuje rovněž komplexní příklady typově podobné příkladům ke zkoušce – viz kap. 16)*
- [2] Kolektiv: Auditor č. 6/2017 (téma: Konsolidace a skupinový audit).

Doporučená

- [3] Hornická, R., Vašek, L. a kol.: Konsolidace a ekvivalence majetkových účastí dle IFRS. Wolters Kluwer. Praha, 2013.
- [4] Kolektiv: Auditor č. 4/2023 (téma: Konsolidace).
- [5] Picker, R. a kol.: Applying International Financial Reporting Standards. 4. vydání. Wiley. Sydney 2019. *(Pouze části týkající se podnikových kombinací, konsolidace účetních závěrek, aplikace ekvivalenční metody a převodu na jiné měny.)*
- [6] Zelenka, V., Zelenková, M.: Konsolidovaná účetní závěrka. Příklady a úlohy k procvičení. 3. přepracované vydání. Nakladatelství Oeconomica, Praha, 2019. *(Obsahuje rovněž zadání komplexních příkladů typově podobným příkladům ke zkoušce – viz kap. 10, a dále vzorové zadání příkladů pro písemné zkoušky – viz část „Vzor závěrečné zkoušky“).*

b) Právní předpisy

Obecná znalost

- [1] Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), v platném znění.

Podrobná znalost

- [2] Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, v platném znění.
- [3] Zákon č. 93/2009 Sb., o auditorech, v platném znění.
- [4] Vyhláška č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v podvojném účetnictví, v platném znění.
- [5] Český účetní standard pro podnikatele č. 20 – Konsolidovaná účetní závěrka.
- [6] Nařízení evropského parlamentu a rady (EU) č. 537/2014 ze dne 16. dubna 2014 o specifických požadavcích na povinný audit subjektů veřejného zájmu a o zrušení rozhodnutí Komise 2005/909/ES.
- [7] Směrnice evropského parlamentu a rady 2013/34/EU ze dne 26. června 2013 o ročních účetních závěrkách, konsolidovaných účetních závěrkách a souvisejících zprávách některých forem podniků, o změně směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/43/ES a o zrušení směrnic Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS.

c) Standardy a podobné normy

- [1] IFRS 3 Podnikové kombinace (aktuální znění).
- [2] IAS 27 Samostatná účetní závěrka.
- [3] IAS 28 Investice do přidružených a společných podniků.
- [4] IFRS 10 Konsolidovaná účetní závěrka.

- [5] IFRS 11 Společná ujednání.
- [6] IFRS 12 Zveřejnění účastí na jiných jednotkách.
- [7] IAS 7 Výkaz peněžních toků (v rozsahu specifik konsolidace výkazu).
- [8] IAS 12 Daně ze zisku (problematika odložené daně při podnikových kombinacích a konsolidaci účetních závěrek).
- [9] IAS 21 Dopady změn měnových kursů cizích měn (problematika převodu výkazu na jinou měnu).
- [10] IAS 36 Snížení hodnoty aktiv (v rozsahu problematiky impairmentu goodwillu).
- [11] Mezinárodní auditorský standard ISA 600 – Zvláštní aspekty – audity účetních závěrek skupiny (včetně prací provedených auditory složek).
- [12] Ostatní standardy ISA v rozsahu využitelném pro povinný audit konsolidované účetní závěrky.
- [13] Mezinárodní etický kodex pro auditory a účetní odborníky (včetně Mezinárodních standardů nezávislosti).
- [14] Interpretace národní účetní rady v rozsahu využitelném pro povinný audit konsolidované účetní závěrky.

Pomůcky u zkoušky

- Kalkulačka (u elektronické zkoušky je k dispozici na PC).
- Psací potřeby, zvýrazňovače (pro případ tištěného zadání zkoušky).
- Právní předpisy výše uvedené v tištěné formě bez poznámek. Text předpisů může být strukturován podtrháváním a zvýrazňováním jednotlivých částí textu.

Průběh a podmínky zkoušky

- Maximální doba trvání zkoušky: 5 hodin
- Forma zkoušky: na PC
- Testové otázky: otázky ano/ne; otázky a, b, c, d, e; výkladové otázky
- Příklady: 3 – 5 příkladů nebo případových studií (*řešení těchto úkolů může být např. výpočet určité hodnoty, slovní otevřenou odpovědí, výběrem z nabízených odpovědí a, b, c, d, e, nebo kombinací těchto způsobů*).

Celkové hodnocení zkoušky

- Celkové maximální bodové hodnocení dílčí části auditorské zkoušky: 100 bodů.
- Z celkového počtu bodů maximálně 35 bodů připadá na testové otázky, zbytek bodů pak připadá na příkladovou část dílčí části auditorské zkoušky.
- Počet bodů, které lze maximálně získat za každou otázku, každý příklad či jeho dílčí řešení, je uveden vždy přímo v zadání zkoušky.
- Minimální počet bodů pro úspěšné vykonání dílčí části auditorské zkoušky: 60 bodů.